

“TÜRKİYE’NİN KKTC’YE KATKILARI”

“2017 Yılı Türkiye Cumhuriyeti kaynaklarından KKTC’ye sağlanan kredi ve hibelerin kullanımına ilişkin protokoller yürürlüğe girdi”

Türkiye Cumhuriyeti kaynaklarından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne sağlanan kredi ve hibelerin temel ve öncelikli amaçları refah seviyesinin yükseltilmesidir. 2017 yılında uygulanacak Protokol kapsamında KKTC’ye toplam 1 milyar 858 milyon TL kaynak tahsis edilmiştir.

KKTC Kamu maliyesinin desteklenmesi için ayrılan Kredi ödeneğinin yanında altyapı yatırım projeleri için 511,8 milyon TL ve Reel sektörün desteklenmesi için 212 milyon TL ödenek ayrılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti yardımlarından Altyapı yatırımları ile Reel sektör destekleri kapsamında yapılan projeler hem ülke altyapısının hem de ekonomisinin gelişmesine hizmet etmektedir.

Alt Yapı Projelerine 511.8 milyon TL.

KKTC genelinde yürütülen altyapı yatırımları için Türkiye Cumhuriyeti destekleri devam etmektedir. 2017 yılında toplam da 511,8 milyon TL ödenek ayrılmıştır. Ödeneğin dağılımı Tablo 1’de, başlıca sektörlerin açıklaması ise aşağıda detaylı bir şekilde sunulmaktadır.

Ulaştırma sektörüne 86,6 milyon TL

Karayolları Master Plan Uygulama Projesi ve Yol Yapım ve Bakım Projesi çerçevesinde yapılması öngörülen işler aşağıda belirtilmiştir.

- Lefkoşa çevre yolu,
- Güzelyurt-Lefke yolu,
- Girne-Lapta yolu,
- İskele-Çayırova yolu,
- Balalan-Yenierenköy yolu,
- Girne doğu çevre yolu yapım işleri,
- Girne dağ yolu-Havalimanı projesi ve Kantara-Mersinlik kuzey çevre yolu bağlantı projesi,
- Çamlıbel-Özhan yol onarımı ve Akdeniz-Tepebaşı yolu,
- Kalaburnu-Sipahi yolu, Paşaköy-Vadili yolu,
- Paşaköy-Aslanköy yolu,
- Dıpkarpaz-Manastır yolu,
- Gönyeli-Boğaz yolu,
- Göneç-Alevkayası yolu,
- Ercan-Kırklar-Akincılar yolu,
- Alevkayası-Yayladağ yolu,
- Bostancı-Akçay yolu,
- Boğaziçi-Kuzucuk yolu,
- Ardahan-Turnalar yol yapım projeleri,
- Yedidalga-Gemikonağı asfalt kaplama projesi,
- Hamitköy-Gönyeli çemberleri arası tamir işleri,
- Cıklos virajının iyileştirilmesi ile yol yapım ve onarım projesi, etüd-proje işleri, bitüm alımı, altyapı öteleme işleri.

Ulaştırma sektörü çerçevesinde diğer işler için

- Toplu taşımacılığı geliştirme etüd projesi için 200 bin TL,
- Girne Antik Liman mendireğinin tamiri için 1 milyon TL,
- Limanlar ve kıyı yapılarının geliştirilmesi için 1 milyon TL,
- Sivil Havacılık proje giderleri için 100 bin TL,
- Gemi Trafik Yönetim Projesi için de 2 milyon 300 bin TL ödenek ayrılmıştır.

Belediye ve köylerin altyapı yatırımlarına 140.2 milyon TL katkı

Belediye ve köylerin çeşitli altyapı yatırım projeleri için 28 belediyede yapımına başlanmış 315 projeden, yapım işleri devam eden 206 projenin devreden ödenekleriyle birlikte 2017 yılı için toplam 140,2 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Eğitime 33 milyon TL

Lefkoşa kaynaklı projelerde eğitim sektörü için ayrılan 33.5 milyon TL’nin 23 milyon TL’si eğitim ve öğretim hizmetlerinin geliştirilmesi ve katkı projesine ayrılmıştır.

- Özel eğitimin desteklenmesi için 1 milyon TL,
- Eğitim programı geliştirilmesi için 1.9 milyon TL, gençlere yönelik etkinlikler için 750 bin TL,
- Sportif faaliyetler ve spor tesislerine katkı için 800 bin TL,
- Türkiye Cumhuriyeti Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Tesisleri yapımına katkı için 902 bin TL,
- Kitap basımı için 3 milyon TL ödenek ayrılmıştır.

Diğer projeler için ayrılan ödenekler

- Hizmet binaları yapım projeleri için 29 milyon TL,
- Posta Dairesi hizmetlerinin geliştirilmesi için 20.9 milyon TL,
- Sosyal hizmet projesi için 8.5 milyon TL,
- Tıbbi teçhizat ve ambulans alımı için 6 milyon TL,
- Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi için 5 milyon TL,
- Polis okulu binası için 2.4 milyon TL,
- Çöp alanlarının rehabilitasyonu için 2 milyon TL,
- Polis teşkilatının güçlendirilmesi için 1.7 milyon TL,
- Gönyeli Polis Karakolu için 1.2 milyon TL,
- Güzelyurt itfaiye binası için 1.4 milyon TL,
- BRT altyapı yatırımları için 1 milyon TL kaynak ayrılmıştır.

Reel Sektör Projelerine 212 milyon TL

Ülke ekonomisine destek olmak, özel sektörün rekabet gücünü artırmak ve finans piyasalarının krediyi kolay erişebilmesi amacıyla yürütülen Reel sektör desteklerimiz devam etmektedir. 2017 yılında toplam da 212 milyon TL ödenek ayrılmıştır. Ödeneğin dağılımı Tablo 2'de, başlıca sektörlerin açıklaması ise aşağıda detaylı bir şekilde sunulmaktadır

Yüksek öğrenim sektörüne 51,8 milyon TL

- Lefke Avrupa Üniversitesi için 8.3 milyon TL,
- Doğu Akdeniz Üniversitesi için 7.1 milyon TL
- üniversitelerin bilimsel ve teknolojik araştırma projelerinin desteklenmesi için 18.3 milyon TL
- Yurt yapımı için 10 milyon TL
- Uluslararası akreditasyon ve Bologna süreci hazırlıkları için 5 milyon TL tahsis edilmiştir.

TABLO 2: 2017 Yılında Türkiye Cumhuriyeti Yardımlarıyla Finanse Edilecek Reel Sektör Projeleri

REEL SEKTÖR PROJELERİ	2016	2017	2017
	DEVİR ÖDENEĞİ	BÜTÇE	TOPLAM
GENEL TOPLAM	66.766.201,78	145.233.798,22	212.000.000,00
Ankara Kaynaklı Projeler	4.000.000	28.000.000	32.000.000
Yükseköğretim Sektörü	4.000.000	28.000.000	32.000.000
Lefkoşa Kaynaklı Projeler	62.766.201,78	117.233.798,22	180.000.000,00
Tarım Sektörü	2.500.000	14.500.000	17.000.000
Sanayi, Ticaret ve Madencilik Sektörü	1.000.000	30.500.000	31.500.000
Turizm Sektörü	27.350.000	34.000.000	61.350.000
Yükseköğretim Sektörü	15.889.749	36.000.000	51.889.749
Diğer Kamu Sektörü	16.026.452,78	2.233.798,22	18.260.251

Turizm sektörüne 61.3 milyon TL

- Turizm Teşvik programı için 40 milyon TL,
- Turizm tanıtımı ile turizm bölgelerinin altyapılarına katkı ve turizm çeşitlendirme için 10 milyon TL,
- Faiz destekli krediler için 7 milyon TL,
- Kısmi hibe programı için 3.8 milyon TL,
- Eko turizm ve pansiyonculuğu geliştirme projesi için 500 bin TL ayrılmıştır.

Tarım sektörüne 17 milyon TL ve sanayi sektörüne 31,5 milyon TL

Bu sektörlerde hibe, kısmi hibe ve kredi desteği şeklinde süregelen programlara 2017 yılında da devam edilecektir.

TABLO 1: 2017 Yılında Türkiye Cumhuriyeti Yardımlarıyla Finanse Edilecek Alt Yapı Projeleri

ALT YAPI PROJELERİ	2016	2017	2017
	DEVİR ÖDENEĞİ	BÜTÇE ÖDENEĞİ	TOPLAM
GENEL TOPLAM	286.833.337,60	225.000.000,00	511.833.337,60
Ankara Kaynaklı Projeler	46.700.000	84.600.000	131.300.000
Ulaştırma Sektörü	29.000.000	18.000.000	47.000.000
Savunma Güvenlik Sektörü	4.000.000	26.000.000	30.000.000
Diğer Kamu Hizmetleri Sektörü	13.700.000	30.100.000	43.800.000
Sağlık Sektörü	0	500.000	500.000
Çevre Sektörü	0	10.000.000	10.000.000
Lefkoşa Kaynaklı Projeler	240.133.337,60	140.400.000	380.533.337,60
Tarım Sektörü	11.350.000	10.850.000	22.200.000
Sanayi, Ticaret ve Madencilik Sektörü	6.000.000	4.000.000	10.000.000
Ulaştırma Sektörü	32.500.000	7.100.000	39.600.000
Eğitim Sektörü	11.752.135	21.835.000	33.587.135
Kültür Sektörü	10.394.506	24.580.000	34.974.506
Sağlık ve Sosyal Hizmet Sektörü	14.876.000	7.500.000	22.376.000
Çevre Sektörü	2.000.000	1.500.000	3.500.000
Savunma, Güvenlik ve Adalet Sektörü	5.600.000	1.900.000	7.500.000
Diğer Kamu Hizmetleri Sektörü	145.660.696,60	61.135.000,00	206.795.696,60